

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău (jud. Al. Brașoveanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Ciugureanu, G. Dașchevici, N. Traciuc)

DECIZIE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Dumitriu Valeriu împotriva deciziei din 17 februarie 2016 și încheierii din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare judecată înaintată de către Dumitriu Valeriu împotriva Primăria mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii Armasari Lidia și Armasari Sergiu privind anularea actului administrativ, declararea nevalabilității ordinului de repartiție, evacuarea din imobil, obligarea emiterii actului administrativ și încasarea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La data de 10 aprilie 2012 Dumitriu Valeriu s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii Armasari Lidia și Armasari Sergiu, prin care a solicitat anularea pct. 1.65 din dispoziția Primarului mun. Chișinău nr.799-d din 08.08.2012 cu privire la repartizarea apartamentului nr. 65 din str. L. Deleanu, 9/2, mun. Chișinău; declararea nevalabilității ordinului de repartiție Lidiei Armasari și familiei acesteia; evacuarea Lidiei Armasari cu familia sa din apartamentul nominalizat; obligarea pîrîților să elibereze ordinul de repartiție reclamantului și a-l instala pe acesta împreună cu membrii familiei în apartamentul indicat, în baza hotărârii judecătorești și încheierii privind aplicarea sechestrului asupra spațiului locativ în litigiu cu încasarea prejudiciului moral în mărime de 500000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2010, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 aprilie 2011, Consiliul mun. Chișinău a fost obligat să-l asigure cu spațiu locativ în raza mun. Chișinău conform legislației în vigoare. A fost intentată procedură de executare silită, prin încheierea executorului judecătoresc fiind instituită interdicția de înstrăinare a apartamentului în litigiu, încheierea fiind menținută prin hotărârea

Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 septembrie 2011, aceasta devenind irevocabilă la 14 februarie 2012.

Afirma reclamantul că a prezentat Primăriei mun. Chișinău întregul pachet de documente, dar ulterior a aflat că imobilul în litigiu a fost transmis în folosință familiei Armasari, actele aferente fiind considerate de reclamant ca fiind ilegale.

Prin hotărârea din 19 decembrie 2013 a judecătoriei Centru mun. Chișinău s-a admis acțiunea înaintată de Dumitriu Valeriu; s-a anulat pct. 1.65 al dispoziției Primarului mun. Chișinău nr. 799-d din 08.08.2012 cu privire la repartizarea apartamentului nr.65 din str. L. Deleanu, 9/2, mun. Chișinău; s-a anulat ordinul de repartiție eliberat pe numele Lidiei Armasari și familiei acesteia în temeiul pct. menționat al deciziei; s-a evacuat Armasari Lidia și Armasari Sergiu cu familia sa din imobilul indicat. În rest s-au respins cerințele înaintate ca fiind neîntemeiate.

Prin încheierea din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea înaintată de către Valeriu Dumitru privind restituirea cererii de apel depusă de reprezentantul Bojoga Pentru, în interesele Primăriei și a Consiliului mun. Chișinău, ca depusă de o persoană neîmputernicită și tardivă.

Prin decizia din 17 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău; s-a casat hotărârea din 19 decembrie 2013 a judecătoriei Centru mun. Chișinău și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitriu Valeriu împotriva Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii Armasari Lidia și Armasari Sergiu privind anularea actului administrativ, declararea nevalabilității ordinului de repartiție, evacuarea din imobil, obligarea emiterii actului administrativ și încasarea prejudiciului moral s-a respins integral.

La data de 03 iunie 2016 Dumitriu Valeriu a declarat recurs împotriva deciziei din 17 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că, dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr.799-d din 08 august 2012 este ilegală fiind emisă contrar prevederilor legii, cu încălcarea competenței și procedurii stabilite.

Menționează că, în decizia contestată, nu se conțin probe incontestabile care ar putea fi puse la baza respingerii pretențiilor, or, invocarea argumentelor instanței de apel, precum că apartamentul nr. 65 din strada Liviu Deleanu, 9/2, mun. Chișinău, are statut de locuință municipală, iar locuințele din blocul locativ sunt destinate pentru păturile social vulnerabile, sunt declarative și nu au suport probatoriu, or, familia Armasari nu a prezentat probe, înscrisuri, prin care să confirme că, aceasta are statut de familie social vulnerabilă. Mai mult, din conținutul actului administrativ contestat, rezultă că majoritatea persoanelor cărora le-au fost repartizate locuințe, sunt polițiști, procurori și nicidecum nu sunt persoane social vulnerabile.

Consideră că, instanța de apel a emis o decizie ilegală, deoarece s-a bazat doar pe aprecierea declarativă a unor argumente ale intimatului, fără a fi stabilite circumstanțele care au importanță majoră pentru soluționarea pricinii în fond. Mai mult, instanța de apel nu a verificat dacă Consiliul mun. Chișinău a aprobat repartizarea apartamentelor din blocul locativ nr. 9/2 din str. Liviu Deleanu, mun. Chișinău, inclusiv apartamentul nr. 65 familiei lui Armasari Sergiu.

Susține că, instanța de apel nu s-a pronunțat în încheierea din 09.12.2015 la toate argumentele invocate în cererea sa de apel, prin care s-a solicitat restituirea apelului declarat de Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău ca fiind depus cu omiterea termenului de depunere a apelului și de o persoană neîmputernicită. Or, Petru Bojoga în ședința de judecată nu a negat faptul că, la momentul depunerii apelului nu avea împuterniciri de la intimați.

Precizează că, din actele pricinii rezultă că prin procura nr.02-116/54 din 19.03.2013, Bojoga Petru a fost împuternicit de Primăria mun. Chișinău să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a semna cererea și de a o depune la judecată, a modifica temeiul și obiectul acțiunii, a majora cuantumul pretențiilor, etc., fiind valabilă până la 31.12.2013 (f.d. 179, vol. II).

Declară că, prin procura nr.02-116/92 din 26.07.2013, Bojoga Petru a fost împuternicit de Consiliul mun. Chișinău să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a semna cererea și de a o depune la judecată, a modifica temeiul și obiectul acțiunii, a majora cuantumul pretențiilor, etc., fiind valabilă până la 31.12.2013 (f.d. 178, vol. I). Deci, în procurile eliberate reprezentantului Petru Bojoga nu era indicat expres dreptul de a declara apel împotriva hotărârii judecătorești, acestea fiind și cu termenul de valabilitate expirat. Așadar, la momentul semnării și depunerii cererii de apel reprezentantul Bojoga Petru nu era în drept să declare apel în interesele Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău împotriva hotărârii din 19 decembrie 2013 a judecătoriei Centru mun. Chișinău.

De asemenea menționează că, Bojoga Petru, reprezentând interesele Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, a depus apel împotriva hotărârii din 19 decembrie 2013 a judecătoriei Centru mun. Chișinău, la 21 ianuarie 2014 cu omiterea termenului de contestare a actului judecătorec. Astfel, instanța de apel ilegal a examinat apelul declarat de către reprezentantul Bojoga Petru, în interesele Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat decizia la data de 17 februarie 2016, iar recursul a fost declarat la data de 03 iunie 2016.

Materialele pricinii atestă că decizia contestată a fost expediată în adresa părților la data de 29 martie 2016 și recepționată de către recurent la data de 04 aprilie 2016, drept dovadă servind plicul poștal anexat (f.d. 70).

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat de către Dumitriu Valeriu la data de 03 iunie 2016, este în termen.

Examinând legalitatea deciziei contestate, prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul, va casa încheierea din 09 decembrie 2015 și decizia din 17 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău și va restitui cauza la rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerentele.

În conformitate cu art.445, alin. (1), lit. c) CPC, instanța după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și

întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu art. 376 alin. (1) CPC, dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sînt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată că prevederile acestor norme de drept de Curtea de Apel Chișinău nu au fost respectate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 360 alin. (1) lit. a) și b) Codul de procedură civilă, sînt în drept să declare apel: părțile și alți participanți la proces, reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 365 alin. (3) Codul de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

În conformitate cu art. 75 alin. (2) Codul de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanța de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiaari.

Din sensul normei de drept citate rezultă că interesele persoanei juridice pot fi reprezentate în instanța de judecată de către alte persoane care nu sunt avocați sau avocați stagiaari numai în cazul în care aceștia sunt angajați la întreprinderea respectivă.

Art. 80 alin. (1) CPC prevede că, împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege.

Așadar, la data de 21.01.2014 Bojoga Petru, în interesele Primăriei și a Consiliului mun. Chișinău, a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 19.12.2013 a judecătoriai Centru mun. Chișinău.

La materialele pricinii, întru confirmarea împuternicirilor lui Bojoga Petru de a reprezenta interesele Primăriei și a Consiliului mun. Chișinău au fost anexate procurile nr. 02-116/54 din 19.03.2013 și respectiv, nr. 02-116/92 din 26.07.2013 (f.d. 178, 179, vol. I)

Ulterior, la dosar au mai fost anexate încă două procuri eliberate de Consiliul și Primăria mun. Chișinău pe numele lui Petru Bojoga, fiind datate cu 21.05.2014 și respectiv 09.06.2014 (f.d. 188,189, vol. II).

În acest context, instanța de recurs constată că Petru Bojoga depunând cerere de apel din numele Consiliului și a Primăriei mun. Chișinău la data de 21.01.2014, nu a făcut dovada faptului că avea împuterniciri prevăzute de lege pentru a-l depune.

Mai mult ca atît, instanța de apel nu a luat în considerare că la data depunerii cererii de apel de către Bojoga Petru, în interesele Primăriei și a Consiliului mun. Chișinău, procurile nr. 02-116/54 din 19.03.2013 și respectiv, nr. 02-116/92 din 26.07.2013 erau deja expirate, iar cele anexate ulterior, datate cu 21.05.2014 și respectiv, cu 09.06.2014 au fost întocmite ulterior depunerii cererii de apel din 21.01.2014.

Prin urmare, este neîntemeiată concluzia instanței de apel expusă în încheierea din 09 decembrie 2015 precum că, Primăria și Consiliul mun. Chișinău eliberează procuri reprezentanților săi pentru participare în ședințele de judecată cu întârziere, ce se datorează faptului că Consiliul mun. Chișinău este un organ colectiv și problema eliberării procurilor reprezentanților săi se soluționează la ședințele Consiliului la începutul fiecărui an de activitate și din aceste considerente reprezentantul intimaților - Bojoga Petru era în imposibilitate de a prezenta împuternicirile sale întru-cît ședința Coliliului mun. Chișinău privind eliberarea împuternicirilor a avut loc după depunerea cererii de apel.

În contextul dat, Colegiul consideră că, instanța de apel la emiterea încheierii din 09 decembrie 2015, prin care a respins cererea înaintată de către Valeriu Dumitriu privind restituirea cererii de apel ca depusă de a persoană neîmputernicită și tardivă, nu a ținut cont de reglementările normelor procedurale conform cărora la depunerea cererii de apel se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului.

Mai mult ca atât, instanța de apel nu a luat în considerare nici faptul că procurile anexate au fost întocmite după depunerea cererii de apel, ceea ce atestă cu certitudine că la depunerea apelului la data de 21.01.2014 Petru Bojoga nu avea careva împuterniciri de a reprezenta în instanța de judecată Primăria și Consiliul mun. Chișinău.

În atare circumstanțe, instanța de recurs notează că rezultînd din prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 Cod de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Astfel, instanța de recurs notează că atât Primăria mun. Chișinău, cît și Consiliul mun. Chișinău urma să beneficieze de drepturile sale procedurale și să dea dovadă de diligență întru respectarea eliberării în termenul stabilit de legislație a documentului legalizat care certifică împuternicirile reprezentantului, fapt însă ignorat de către acestea.

De asemenea, Colegiul reține că în motivarea deciziei din 17 februarie 2016, instanța de apel, judecînd apelul depus de către Bojoga Petru, în interesele Primăriei și Consiliului mun. Chișinău, a constatat că cererea de apel a fost depusă cu omiterea termenului de contestare a actului judecătoresc ca urmare a informării tardive a conținutului dispozitivului hotărârii primei instanțe. Însă în dispozitivul deciziei din 17 februarie 2016, instanța de apel nu a indicat despre faptul că apelantul se repune în termenul de declarare a cererii de apel.

Astfel, decizia instanței de apel este una contradictorie.

Totodată, instanța de apel prin încheierea din 09 decembrie 2016 a respins cererea lui Valeriu Dumitriu, fără a se expune și asupra tardivității apelului depus de reprezentantului Bojoga Petru, în interesele Primăriei și Consiliului mun. Chișinău.

Astfel, circumstanțele expuse denotă că instanța de apel ignorînd aspectele menționate supra direct indică la examinarea superficială a apelului, fără ca acestea să fie supuse controlului prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului respectiv.

În contextul dat, instanța de recurs conchide că odată ce s-a constatat că încheierea recurată a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural și respectiv urmează a fi casată, Colegiul ajunge la concluzia de a casa și decizia emisă în cadrul examinării

pricinii în ordine de apel, deoarece se face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului, or, actele judecătorești contestate sunt indisolubil legate una de alta.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat într-o manieră certă interpretarea și aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept procedural referitoare la termenul de declarare a apelului și împuternicirile ce atestă dreptul de reprezentare a intereselor în instanțele judecătorești, omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Dumitriu Valeriu, a casa integral încheierea din 09 decembrie 2015 și decizia din 17 februarie 2016 a instanței de apel, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să verifice circumstanțele pricinii, probele administrate și reexaminând pricina, să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Dumitriu Valeriu.

Se casează încheierea din 09 decembrie 2015 și decizia din 17 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare judecată înaintată de către Dumitriu Valeriu împotriva Primăria mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii Armasari Lidia și Armasari Sergiu privind anularea actului administrativ, declararea nevalabilității ordinului de repartiție, evacuarea din imobil, obligarea emiterii actului administrativ și încasarea prejudiciului moral, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Oleg Sternioală